

Arbedo, tuinaanleg voor een gezondere leefomgeving

Karel Kosmeier is een hovenier met een boodschap. Een tuin is voor hem niet alleen een plek om te relaxen en van de zon te genieten, maar heeft in zijn beleving tevens een belangrijke functie voor een gezond natuurlijk evenwicht van onze leefomgeving. Om aan zijn ideeën daarover vorm te kunnen geven, startte de inwoner van Roodeschool begin vorig jaar zijn eigen hoveniersbedrijf, Arbedo Groenvoorziening en Agrarische werkzaamheden, dat is gespecialiseerd in tuinaanleg en -onderhoud voor particulieren, bedrijven en boeren. 'Ik ben geen specifiek biologisch of ecologisch hovenier, maar ik probeer wel zo dicht mogelijk bij de natuur te blijven.'

Een oude indiaanse spreuk luidt: 'geniet van je reis door het leven, maar laat geen sporen na.' Het is volgens deze filosofie dat Kosmeier leeft en werkt. 'Kleine menselijke ingrepen kunnen ingrijpende gevolgen hebben voor natuur en milieu. Het dorps- en stadsgroen staat onder druk omdat de overlast van twee weken vallende bladeren zwaarder lijkt te wegen dan een zomer lang profijt van schaduw en afkoeling van een boom, die bovendien ook nog eens ozon en CO₂ uit de lucht filtert en fijnstof afvangt. Ik streef er juist naar om die goede natuurlijke eigenschappen te benutten. Om gaten in singels op te vullen, plant ik graag elzen, een eenvoudige boom die snel groeit en in tegenstelling tot bijvoorbeeld een populier of eik zelf geen vluchtige stoffen produceert. Mensen die langs een drukke weg wonen, raad ik vanwege fijnstof naaldbomen aan. Het afgevangen fijnstof spoelt bij een regenbui zo weer van de naalden af.'

Natuur de ruimte geven

Dat de natuur regelmatig een stapje terug moet doen voor de wensen van de mens ziet Kosmeier ook in de manier waarop veel mensen hun tuinen inrichten. Om het onderhoud te minimaliseren wordt vaak gekozen voor een nauw sluitende bestrating. Om dezelfde reden genieten grote tegels van 100 x 100 cm een grote populariteit onder tuinbezitters. 'Het gevolg is enerzijds dat regenwater niet via een natuurlijke weg kan wegstromen en ons rioleringsysteem enorm wordt belast, anderzijds gaat daarmee

het water verloren dat planten juist zo nodig hebben', vertelt Kosmeier. Hij tracht zijn opdrachtgevers te overtuigen van alternatieven die vooral moet worden gevonden in een ruimere manier van bestraten en de keuze van het type bestrating, bijvoorbeeld kinderkoppen. 'Als je de achtergronden geeft, zien de meeste mensen het nut er wel van in. Bovendien bespaart het in de kosten omdat dan geen extra voorzieningen, zoals een put of een aanpassing van de riolering, nodig zijn.'

Het hoeft dan ook geen bevreesdheid te wekken dat Kosmeier meer een liefhebber is van natuurlijke tuinen, dan van onder architectuur ontworpen, zoals hij dat noemt, wiskundige tuinen. 'Die zien er dan wel netjes uit, maar je kunt dat geen natuur meer noemen. Ik laat liever geur en kleur de vormende elementen zijn. Tuinontwerp en -aanleg is in mijn beleving net als de natuur zelf een organisch proces. Ik mag graag samen met de klant filosoferen over de inrichting van de tuin en de te gebruiken producten en materialen. Een ontwerp is voor mij meer een discussiestuk dan een vastomlijnd plan waarvan niet afgeweken kan of mag worden. Zelfs tijdens de aanleg blijven als gevolg van nieuwe inzichten wijzigingen mogelijk. Het is mijn ervaring dat de mensen die op deze manier betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun tuin eerder tevreden zullen zijn met het eindresultaat.'

Stichting Kune

Naast zijn werkzaamheden in zijn eigen bedrijf begeleidt Karel Kosmeier voor de Stichting Kune jongeren met een beperking. Kosmeier is mede-initiatiefnemer van deze stichting, een woon/werkproject voor mensen met een extra zorgbehoefte. Dit kunnen mensen zijn met verschillende achtergronden. 'Het leven op het platteland geeft verbinding met de natuur', vertelt Kosmeier. 'Hierin liggen rust, regelmaat, ruimte en reinheid verankerd als gezonde basis. De jongeren helpen onder meer met schoffelen, grasmaaien, bomen kappen en tuinaanleg.'

Groene vingers

Kosmeier zegt al van jongs af aan groene vingers te hebben. Als kind was hij altijd al buiten te vinden en sinds zijn zestiende zit hij via opleiding en werk met zijn handen alleen nog maar in het groen. Na jarenlang in loondienst te hebben gewerkt, startte Kosmeier in januari 2009 Arbedo, wat heester betekent in het Esperanto, maar waar ook het woord arbeid in te herkennen valt. Arbedo is een eenmanszaak maar door samen te werken met andere hoveniersbedrijven kan Kosmeier een breed pakket groendiensten aanbieden. 'Door onderling materieel bij elkaar in te huren, bespaar je in de kosten van de aanschaf van dure machines en kunnen alle werkzaamheden die nodig zijn, worden uitgevoerd, van het aanleggen van bestrating tot en met de bouw van vlonders, patio's en blokhutten. Het is een kwestie van elkaar wat gunnen.'

Als milieubewust hovenier denkt Kosmeier goed na over gebruik en hergebruik van materialen. 'Ik zal eerder voor een natuurlijke afscheiding kiezen dan voor borderrolletjes of andere kunstmatige ingrepen.' Als hovenier van het Groninger Hogeland werkt hij bij tuinontwerp en -aanleg bovendien het liefst met streekeigen groen. 'Je moet in Noord-Groningen terdege rekening houden met de invloed van de zoute zeelucht. Daardoor gedijen coniferen hier bijvoorbeeld slecht. Die zijn na een jaar of tien lelijk geworden. De kleigrond is weer ongeschikt voor heide. Voor een geslaagde tuin is het daarom van belang de beplanting aan te passen aan de lokale omstandigheden. Gelukkig zijn er genoeg planten- en heestersoorten die het hier goed doen. Als groenblijver die hier wel goed groeit, werk ik veel met hederasoorten.'

Stamselectie bij aardappels

Behalve met tuinaanleg en -onderhoud houdt Kosmeier zich in de zomermaanden tevens bezig met stamselectie ten behoeve van de aardappelteelt. 'Door uitgangsmateriaal bij anderen te betrekken, lopen boeren het risico vreemde en/of ongewenste bacteriën binnen te halen.' Kosmeier zegt een neus te hebben voor zieke aardappelen. Door dat talent aan te wenden helpt hij aardappellrassen in hun basis gezond en sterk te houden. 'Toen ik tijdens mijn opleiding aan de middelbare landbouwschool stage liep, bleek ik zieke planten zonder moeite te kunnen vinden. In de loop der jaren is mijn kennis en ervaring op dat gebied alleen maar verder vergroot. Ook nu ik een eigen bedrijf heb, kan ik door derden worden ingehuurd voor zowel het sorteren in de wintermaanden als de selectie in de zomer.'

Arbedo Groenvoorziening en Agrarische Werkzaamheden
Zuster Kortestraat 1
9983 SV Roodeschool
m. 06 40 15 76 08
e. info@arbedo.nl
i. www.arbedo.nl
(website is dit voorjaar gereed)